

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben öv. Kirchnerné felvétel és rendelés iradjában (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszámolások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt terben egy sor 10 kr. — A hirdetések kérésükre pénteken délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi január 12-én.

2 szám.

Borászati szövetkezet.

Keserű panaszszal vannak tele bortermelőink, hogy nincs köszönet a nagy szüretben, mert nem tudják boraikat értékesíteni. Telve vannak a pincék itt is, ott is, nemcsak közönséges asztali borokkal, hanem finom csemege borokkal is, de a vevő csak nem akar jelentkezni, vagy ha jelentkezik is, oly neveltséges csekély árt ígér a készletért, hogy vele további tárgyalásba bocsátkozni nem érdemes.

Bizony szomorú állapot ez, de hála Istennek nem kétségbeesztő, mert erős a reményem, bizonyára másoké is, hogy e helyzet csak átmeneti. Hogy borainknak ma még nincs piaca, azt egészen természet-szerűnek találhatja mindenki, aki bortermelésünk fejlődését állandóan éber figyelemmel kísérte; mert gondoljuk csak meg, mi történt akkor, midőn a filoxera pusztítása oly ijesztő mérveket öltött.

Megindult a kereslet a szesz iránt, s gyártották a finom hegyaljai, az egri bika-vért, a ménesi assz-út — és a többi világszerte jó nevű borokat, spirituszból. Megmaradt a keletje borainknak továbbra is, mert a kereskedők akkor, midőn a fogyasztó közönség annak eredetét kutatta, rendszerint azzal állottak elő, hogy ez, meg ez a bor még a nyolczvanas évekből maradt vissza, csupa szerencse, hogy akkor még oly nagy terméseket produkálhattak.

Igen ám, de a filoxera csak folytatta

irtóháborúját, de a borkészlet mégsem apadt. Ekkor jöttek reá, hogy az a bor, mely a piacra kerül, voltaképen nem bor, hanem kotyvalék. Napfényre jöttek a hamisítások, hire ment azoknak a külföldön is, s nemcsak hogy a mi boraink nem kellettek, de még ők küldtek a nyakunkra oly italt, mely kiváló anyagot nyújtott a hamisítások további folytatására.

Igy vesztettük el nemcsak a piacot, de hitelünket, megbízhatóságunkat is, s jó időnek kell majd eltelni, míg azt újból visszanyerjük.

Most rajtunk áll tehát a sor, hogy kilépjünk a küzdőterre s kettőzött erővel iparkodjunk bajainkon segíteni. A segítség legjobb eszköze: a tömörülés, a szövetkezés. Alakítsunk borászati szövetkezeteket! Hogy miért? arról az alábbiak szólnak

Ma a szőlőtelepítés a gazdátársadalomnak főként azon rétegében vert mélyebb gyökeret, mely az u. n. kisebb existenciák táborába tartozik. A kistermelő pedig legtöbb esetben nemcsak a telepítésnél nem jár el rendesen, s nemcsak a bor kezelést teljesíti sokszor rosszul, részint indokolatlan fukarságból, részint azért, mert megvan az a rossz szokása, hogy a maga kárán tanul, hanem az értékesítés terén is nehézségekkel küzd.

A borászati szövetkezeteknek hivatását tehát első sorban az képezné, hogy a szőlőtelepítéssel foglalkozó kisebb gazdákon segítsenek. A borászati egyesületek, mint nálunk Verseczen is, sokat tesznek, az bizonyos

de céljuk nem az, mint a borászati szövetkezeteké. A legtöbb kisgazdának nincs oly nagy területe, hogy összes munkáját, idejét szállójának kezelésére fordíthassa; máshol is el van foglalva — így kívánja a mindennapi élet — s így az okszerűbb, célirányosabb kezelésben mások mögött marad, mert haladásra, okulásra nem ösztönzik érdektársai. A kistermelő kis mennyiségben termel s talán nem is azt a fajt a mi leginkább keresett. A kistermelővel a nagykereskedő alig áll szóba, vagy ha szóba is áll, kihasználja éppen úgy, mint az a kocsmáros, kinek a kistermelő ki van szolgáltatva. És a nagykereskedőnek részben talán igaza van, mert ahány kistermelő van, annak annyiféle minőségű a bora; neki azt keresnie kell, azzal bajlódása van, míg a piacra hozhatja, mert a nagy fogyasztásra lehetőleg egyforma minőségű borok kellenek.

Ha a kistermelők maguk között, vagy nagy termelőkkel egyesülnek jobb anyagot termelhetnek, hasonló minőségű bort nagyobb mennyiséggel vihetnek a piacra, s egyenesen nincsenek kiszolgáltatva a kereskedők önkényének.

De a nagykereskedők örömeztőbb lépnek velük összeköttetésbe, ha tőlük jó és egyenlő minőségű bort vásárolhatnak, mert nincsenek kitéve egyes termelők fufangjának. Szóval az egyesülésnek, a szövetkezésnek haszna kiszámíthatatlan. Ott van a példa az erdélyi szászoknál, a mely nép évek óta együtt értékesíti borait. Bizony, ha ez kárakra válnék, nem tennék.

Tárca.

Az új varrógép.

Írta: Szamos Imre.

I.

Nagy dolog volt az, a mikor Mariska megkapta az új gépet. Miután már vagy két esztendeje hallgatta annak a régi ütött kopott gépnek zakatoló köhögését és beleunt már végkép az örökös javítgatásba, végre-valahára megjött az új gép.

És igazán oly mesészerű módon, olyan csodálatosképen jött meg, hogy Mariska ártatlan lelke csak csudát, Istenadta nagy csudát látott benne.

Istenem, az új gép! Eddig, ha végigment az utcán, ha sietett hazafelé, kezében a nagy csomaggal, a melyben selyem, csipke, gyöngy volt, melyekből ruhát varrt másnak, idegen leányoknak, ó Istenem, be keservesen gondolt arra a rossz, nagyon öreg gépre, a mely zakatolt, zörgött s a melyből kihallatszott, kiordított a pihenés utáni vagy. És nehéz volt azt a gépet hajtani.

Mariska melle is belefajult és nehezen, igen nehezen forgott annak a vén masinának kopott kereke.

Ma pedig, a hogy végigtipegett az utcán, ugyancsak nagy csomaggal, ugyancsak idegen

leányoknak varrandó ruhák selymeivel, sovány beteges arcán öröm ült, szeméből gyönyörűség sugárzott ki s lelkében luktetett valami vágy, valami megfoghatatlan nagy öröm: ott ülhetni, hajthatni azt az áldott új gépet...

Milyen szép is az a gép! Fényes, ragyogó diadalmasan csillogó gép és járása könnyű, a hangja bársónyosan sima, kedves és olyan szépen dohog, csendesen.

Egy hét óta, hogy megvolt az a nagy kincs, az új varrógép, olyan nyugtalan volt álma és sokszor, igen gyakran riadt fel álma-ból valami örömtől, a mi nem engedte nyugodni. S ha körültekintett s álmos szemekkel bámult a sötét szobába, nem jutott hirtelen eszébe nyugtalanságának oka; egyszerre maga előtt látta az új gépet és örömmel, boldogsággal aludt el megint.

Elhatározta, hogy az új gépen legelőbb is magának varr új ruhát. Egyszerű, szép ruhát. S főképen arra gondolt, hogy most már nem kell úgy erőlködni a hajtásnál, a melle sem fáj majd visszatér a szín arczába, szép piros lesz és a tavaszra, a mikor rózsaszínű lesz az egész világ, ő neki is jól áll majd az új ruha.

Ámde csak felmerült benne egyre és mindig nyugtalanítóbb formában az eddig megoldatlan kérdés, hogy ki küldte a gépet. Hisz ő nem vette, az anyja sem, hisz nekik dehog is van annyi pénzü, hogy új gépre tellenék.

Hát ki vette, ki küldte? Csak bejött egy

ember, valami gépész és behozta nagynehezen a gépet a szobába. Mariska csak nézte azt a csodát s az ő tizenhat éves fejében csak egy gondolat forgott meg hirtelen, hogy rossz helyen jár a gépész. Meg is mondta.

De biz az a gépész-ember nem tágitott s csak váltig erősítette, hogy bizony ide való ez a gép. Itt a számla, kifizették és rá is van írva: Kelemen Mariska kisasszony részére.

No ide való ez a gép! És akárhogy szabadkozott Mariska, akárhogy bizonygatta, hogy nem lehet az övé. Nem használt semmit. Elment a gépész, és ott maradt a gép, az új gép.

Aztán napokig nem mert hozzá nyulni. Persze, hogy is mert volna! Ha eltalálja rontani, Istenem, milyen baj lenne. Meg kellene fizetni. Jaj rossz is arra gondolni! Hol van nekik annyi pénzü?

Ha valaki pedig csengetett az ajtón, mindig ijedten riadt fel, várta, hogy jönnek a gépet s elviszik annak, a ki megvette. De csak nem jött senki.

És egy álló hétig Béla sem jött el. Hogy Béla nem jött az igazán érthetetlen dolog. Ő a ki máskor minden este náluk volt s nézte, hogyan varrt Mariska azon a rossz zakatoló masinán és beszélt hozzá szerelemről, boldogságról, meg — ha Isten megsegíti — új gépet vesz még az esküvő előtt.

S most nem jött el, elmaradt, a nélkül, hogy szólt vagy üzent volna. Mariska szive

Nem kell a termelőknek a mostani rossz értékesítési viszonyok miatt csüggedniök. Sokkal helyesebb lesz, ha a csüggedésre szánt időt az elmondottak megfontolására szánják és megalapítják a borászati szövetséget.

Felhívás

Versecz Temesvár városokhoz és Temes megye iparos és gazda-közönségéhez!

Folyó évi augusztus hó 15-től szeptember 15-ig méltóságos bajsai Z á k ó Milán Versecz és Pancsova városok főispánjának védnöksége alatt Verseczen ipar és mezőgazdasági kiállítást rendezünk.

Ezen kiállítás célja lesz kimutatni azt, hogy mennyire előrehaladt honi iparunk és mezőgazdaságunk az utóbb lefolyt pár év alatt.

Csatlakoztatok ezért minél többen kiállításunk eszméjéhez, ne kiméjétek azon csekély áldozatot, mit e kiállítás töletek kér, járuljatok gyártmányaitokkal és terménykiváltságtokkal e szép eszme oltárára, mely hivatva lesz szorgalmas fáradozástok gyümölcsét megszerezni. Gyűjtsük czikkeinket össze, tegyük azokat a kiállításon közszemlére, mutassuk meg azt, hogy áruink és gyártmányaink nemcsak minőség és alak, hanem olcsóság tekintetében is vetekedhetnek a külfölddel.

Itt van az alkalom, a hol bebizonyíthatjátok szaktudástokat. Csatlakoztatok minél számosságban a kiállítók csoportjához. Tartsátok szem előtt e közmondást: „A tengert vízcepek, a hegyet homokszemek képezik.”

Jelentkezni lehet 1902. évi január hó végéig a temesvári keresk, és iparkamaránál, valamint s kiállítás végrehajtó bizottságánál, a mely bővebb felvilágosítással is készségesen szolgál.

Versöczen, 1902. január hóban.

A kiállítás végrehajtó-bizottsága.

Előfizetési felhívás.

Midőn 16 évvel ezelőtt a verseczi első magyar lapot megindítottam, vallalkozásomról mindenki azt mondotta, hogy Verseczen magyar újságnak lehetetlen megélni.

Hála a gondviselésnek, a baljóslat nem teljesült be. Igaz benső köszönet annak a kis magyar gardának és munkatársainknak, kik

olyan nyugtalan! Talán beteg? Talán otthon várja, remélve, hogy ő eljön hozzá és vigasztalja bajában, Nagyon rosszul esett, hogy nem ül mellette, a gép mellett s nem nem halja szerelmes beszédjét, azt a sejtelmes, titkos suttogást a jövőről, a mikor elvégzi tanulmányait, s elveszi őt feleségül.

Milyen szép is volt eddig, ha ott ültek egymás mellett s a mama ragyogó szeme jószágos képe feléjük tekintett Csak az volt kellemetlen, hogy a zörgő gép hangját kellett tulkiáltani, mert az nehezen ment s Mariska mellette olykor-olykor nyilalt is fájdalmasan.

Most pedig milyen jó lenne, gondolta Mariska, nem kellene kiáltani, mert csendesen jár a gép és nem zakatol olyan nagyon a varrasszal. Milyen csodat mivel ez a gép! . . .

De nem tartott soká a szomorúság. Béla eljött. Azt mondta kissé beteg volt, és Mariska olyan hamar megbocsátott és úgy sajnálta szegény fiút.

Sietett megmutatni a kincset. Leült a gép mellé, meghajította könnyen pergő kerekét és beszélt Bélához, hogy ime már nem kell úgy kiabálni mint eddig. S mindezt nem tette más mint ez a gép.

Elmesélte Bélának hogy jutott a géphez. Ártatlan, tiszta szeméből olyan csodálat és bámulat beszélt ki. Összkeulcsolta kezét s várta, hogy talán Béla megtudná oldani a rejtélyt. És Béla megragadta apró ujjait s rálehelte egy forró csókot s azt felelte, hogy ő sem érti ezt a dolgot. A szemében pedig nántha valami nedvesség csillogott volna, s arczán pir terjedt szerte és látszott, hogy palástolni igyekszik zavarát.

Mariska mesélt, mesélt aztán terveiről beszélt, a mikor itt lesz a kikelet, virágok nyílnak, zöldelnek a fák, s ők ketten, meg a mama kísértálnak a szabadba. Mert a téien igen sokat varrt és mindazt a régi, rossz gépen és az

bennünket a legválságosabb időkben sem hagytak el.

A hosszú tizenhat esztendő alatt, mióta a verseczi magyar újság ügyét vezetjük, őszintén megvallva sokszor állottunk az elcsüggedés szélén. Azok, a kik ellenségei mind annak, a mi magyar, sokszor támadtak ádázul ellenünk, de a támadások csak erősítettek bennünket, — a nehéz időkben támogatást leltünk magasabb helyekről is, — s azon tudatban, hogy annak a czélnak, mely lapunk zászlójára van felírva — győzedelmeskedni kell — nem engedjük kicsavarni kezünkben a zászlót.

Ez alkalommal csak annak kijelentésére szorítokozunk, hogy feladatunkat teljesíteni, ezután is tehetségünkhöz mért erővel fogunk igyekezni, s különös törekvésünk leend lapunkat azon irodalmi és társadalmi színvonalon fenntartani, mely őt elszigetelt helyzetében a hazai vidéki lapok között hivatásánál fogva megilleti.

Ezek előrebocsátása mellett az új esztendő küszöbén azon kéréssel fordulunk a velünk együtt érző nagyközönséghez, munkatársainkhoz, hogy szellemi támogatásukkal önzetlen munkálkodásunkat elősegíteni: — a lapunk által képviselt eszmét erősíteni: tömeges előfizetéseikkel pedig magyar lapunk fenállását biztosítani sziveskedjenek.

Perjéssy Lajos

a »Délvidék« szerkesztője.

NAPI HIREK

Esküvő. Weifert Fáni kisasszonyt, Weifert Balint polg. tak pénz. pénztáros hugát, ma vasárnap vezetni oltarhoz Fürszt Henrik kereskedő.

Danczer Kornél † (1848—1902) Nagy megdöbbenést keltett városunkban a mult csütörtökön reggel az a hír, hogy Danczer Kornél kir. tan. temesvári pénzügyigazgatót — ki még röviddel az előtt a legjobb egészségben végezte hivatalos teendőit városunkban — f. hó 8-an este elragadta a halál. A boldogult köztisztelet és szeretet által környezett és általánosan ismert egyéniség volt városunkban. Jó szívével sokakat lekötölezett maga iránt. Életrajzi adataiból felemlítjük a következőket. Danczer Temesvártól 1848 május 31-én született, iskoláit is szülővárosában végezte. Az érettségi bizonyítvány elnyerése után allami szolgálatba lépett, a mennyiben a temesvári p. ü. igazgatóság számvevő osztályához számgyakornokká

orvos is azt mondotta, azaz hogy csak megrázta a fejt és megsimogatta a Mariska halványpiros arcját.

Aztán máskor is sokat, nagyon sokat beszélt a gépről és Béla némelykor kiment a szobából, ha beszéltek erről s ha bejött, Mariska azt hitte, hogy sirt, pedig hát dehogy, inkább örült valaminek, azt mondogatta.

II.

Tavaszi van, viragoznak a fak, zöldel a mező, illattól terhes a lég s minden ragyog, mosolyog, s a napsugár olyan melegen, olyan édesen csokolgatja az emberek orcáját!

Tavaszi van, Éled a természet, csak benn egy csendes kis szobában haldoklik egy másik tavasz, ifju leányka, ártatlan gyermeklélek . . .

Mariska felült agyában sovány arczából szeme vagyakozva tekintett ki a nyitott ablakon s vékony karjait epedve nyujtotta előre, hogy magához ölelje a szagos, kábitó, friss levegőt, majd meg kimerülten hanyatlott vissza fekhelyére.

Béla ott ült mellette, szemében köny csillogott és vigasztaló szavakkal, édes valomással igyekszik reményt önteni a beteg lelkébe.

A tavaszi napvilág sugárai játszadoznak a halvány leány arcán s a melléből feltörő köhogés idegrázóan hangzott.

Halk zokogással borult az asztalra Mariska édes anyja s reménytelen fájdalmában, sóhajtva tekint haldokló leányára.

Béla beszél, beszél a szép tavaszról, hangjának rezgése azonban elarolja reménytelenségét.

A leány nehéz fuldoló lelekzetvétellel, lihegve szivja magába a friss levegőt, pillai alól fénytelenül tekintett ki a szeme a fényes ragyogó tavaszba.

Ott áll a gép és mellette hever félig ké-

neveztetett ki, Jogi tanulmányait magánuton végezte s csakhamar 1874-ben Szegeden p. ü. fogalmazó lett 1878-ban a pénzügyminiszteriumba vitték fogalmazónak, a honnan mint I. oszt. titkár Sopronba ment. 1886-ban mint p. ü. tanácsos és helyettes a fővárosi adófelügyelőhöz helyeztetett át. 1889-ben pedig Zombori p. ü. igazgatóvá lett. 1894-ben számos irányban nyilvánult nagyszabású érdemeit azzal méltatta a Felső, hogy kir. tanácsossá nevezte ki. Végre tisztviselői pályájának 25-ik évében (1895-ben) Zomborból vissza szülőföldjére, a temesvári p. ü. igazgatóságához helyeztetett át, ama falak közé, melyek közt negyedszázaddal előbb első hivatalos esküjét tette le. Azóta állandóan Temesvárott működött. Végtisztessége alkalmából impozáns módon nyilvánult meg a közrészvét. B. Z á k ó Milán főispánunk koszorut küldött. Városunkból a temetésen ott volt Seemayer János orsz. gyűl. képviselő és Weifert K. h. polgármester vezetése alatt 6 tagú deputáció (Bodó L. Dr. Rezucha, Frisch Gy. Gruber J. és Hemberger B.) Áldás és béke hült poraira.

Herczeg Ferencz ünnepése. A szaz Ocskay-előadás alkalmából a F é s z e k barátságos és jókedvű társasága szintén ünnepelte a mi büszkeségünket, Herczeg Ferenczet. A lakomán hölgyek is voltak, a Fészek estéinek szorgalmas latogatói. Herczeg Ferenczet, a ki Basch Gyuláné és Vizvári Gyuláné közt ült Jendrassik Jenő, Vágó Pál, Telepi Károly és Hegedüs Gyula éltették, az utóbbi a századik banket ötletéből, valamennyien lelkes szeretettel. Herczeg Ferencz válaszában elmondta, hogy az ünnepést inkább a magyar drámairodalom ünnepelésének, mint a maga dicsőségének tekinti. Mikor a darabját megírta, úgy érezte magát, mint Kőmives Kelemenné, a ki Déva építésénél a vár falába falaztatta magát, hogy kibékítse a démonokat, a kik éjszakának idején mindig lebontották azt, a mit munkás kezek nappal folépitettek. Ő is úgy hitte, hogy befalazta magát a magyar történeti dramairás épületébe. Mikor aztan a szokatlan nagy siker elérkezett, érezte, hogy nem ő, az orgona, a művész, hanem az orgona a nagyszerű, a sipok a kitünők, s a legjobb a közönség, a mely őt hallgatta. Élteti a Fészket és kivanja, hogy dalosmadarak és mint sárkányfészekből fiatal, erős művészek, ifju sasok röpüljenek ki belőle, dicsőségére a magyar nemzeti művészetnek. (Zajos taps.) Beszélt még Pichler Győző, s éltette Róthausér Miksat s vele a magyar kritikát, a mely Herczeget oly szépen méltatta. A lakoma az éjféli órakba nyult egyre fokozódó jókedv közepette.

szen egy könnyű rózsaszínű ruha. Nézi a leány a tervei romjait és révedezve tekint Bélára, a ki tenyerébe rejtve fejt ul helyén, hogy ne lassak könyeit.

Elhagyottan, csendesen áll a gép. Betegen haldokolkva fekszik a leány. Nem okoz már neki semmi örömet. Fogyó erővel, nehezen lélegzve újból felul s kitarja karjait, magához szorítja az ifju fejt s reá hanyatlik csendesen.

Béla kivonta magát öleléséből, megcsókolta sárgás-fehér homlokát, letörölte róla a verejtéket s óvatos, szeretetteljes gyöngédséggel fektette vissza a leányt párnáira.

Beszélt a leány halk suttogással:

— Látod a ruhát?

— Látom, édesem.

— Azt varrtam először rajta, az új gépen.

— Ha elkészül, elmegyünk falura s ott meggyógyulsz, aztán megeskuszunk, boldogok leszünk Csak remélj édesem. Mariskám,

— Igen, remélek.

A beteg kimerült a néhány szótól s pihegő melléből szakadozottan tört elő a forró levegő.

Aztán anyját hívta, ajkához vont a kezét és lehunyta szemét . . .

Az a csók az anya jó kezére volt utolsó mozdulata és mire magasra emelkedett a nap az ég boltján, a szobában meghalt az egyik tavasz.

Oda künn pedig a másik a ragyogó tavasz pompázott, a fényes kék ég elborította a tájat, virágillat, madárdal ének töltötte be a levegőt s nem látszott semmi, semmi, a mi hirdeténe a nagy veszteséget, egy ifju leányka szomorú halálát

De nem hallatszik az új gép sima, halk dohogása sem, csendesen áll helyén, mellette hever a rózsaszínű ruha s a tavaszi nap pajkos sugárai elsiklanak fényes aczélján.

Herczeg Ferencz új darabja. Herczeg Ferencz, az „Ocskay brigadéros“ illusztris szerzője, teljesen elkészült a Vígyszínház magyar ciklusára szánt darabjával s a mult napokban a Rontó Pál előadása alatt fel is olvasta Ditrói Mórnak, a Vígyszínház művészeti igazgatójának. Herczeg Ferencz új darabja négyfelvonásos s a történeti vígjáték jellegével bír. Hőse Mátyás király. A darab a Balaton környékén játszódik első felvonásában a szin háttérét a háborgó Balaton alkotja. Érdekes cselekményében, mely egy pörös várkastély körül fordul meg, a mesés elem is bejátszik egy balatoni Sellő alakjában s ebben a tekintetben Herczeg új darabja a Szent-Ivánéji álom koncepcziójára emlékeztet. A pörös vár urnöje egy nemes özvegy menyecske, a ki a darab hősnője. Herczeg művészi kézzel bonyolítja darabja cselekményét, melyek középpontján, mint már említettük, Mátyás király alakja áll. A darab címe még nincs véglegesen megállapítva.

A tervezett verseczi iparkiallítás ügyében a mult vasárnap a kiállítás végrehajtó bizottságának igazgatója M a z s á r y R. és a titkár H o r v á t h E. ismételtén Temesváron jártak a kereskedelmi és iparkamara elnökénél V e s z t E. lovagnál és M a g a titkárnál, kiktől azon ígéretet nyerték, hogy a kamara mind anyagiilag, mind erkölcsileg a legmesszebbmenő pártolásban fogja részesíteni kiállításunkat.

Közigazgatási bizottságunk tegnap B. Z á k ó Milán főispán elnöke alatt közgyűlést tartott mely alkalommal a legbensőbb részvétellel aldoztak néhai D a n c z e r Kornél emlékének. Bokros érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg. A családhoz részvétiratot intéznek. A temesbega-vizszabályzó társulat arról értesíti a bizottságot, hogy a társulat által egyes birtokok földjére bekebelezett, de már kifizetett követeléseket az érdekelték egyszerű bélyegmentes, és a társulathoz intézett kérvényére rövid uton soron kívül kikebelezeteti.

Meghívó. A verseczi m. kir. állami főreáliskola ifjusági „Segítő Egyesülete“ rendes évi közgyűlést f. hó 21-én kedden d. u. 1/25, órakor fogja magtartani az áll. főreáliskolában. Tárgysorozat: Elnöki jelentés. Pénztárnoki jelentés. Elnök választás. Indítványok. Ezen közgyűlésre az egylet összes T. Cz. tagjait tisztelettel meghívja V á r h e l y i Ferencz áll. for. isk. igazgató.

Garai testvérek, kik több éven át a helybeli „Milleker“ szálloda jónévű bérloki is voltak, a szarvasi „Árpád“ szállodát teljesen renoválták és kényelmesen berendezték: Garaiék Szarvasi működéséről elismeréssel irnak az ottani újságok.

Az ujonnan megnyitott kudriczi utcza városi ovodába a gyermekeket be lehet már iratni ma is d. e. 9—12 óráig, melyről az érdekeltek ez uton is értesítenek.

Huszonöt ezer koronás alapítvány a vidéki hírlapírók segélyalapjára. A m. kir. szab. osztálysorsjáték részvénytársasága 25.000 kor. alapítványt szavazott meg a vidéki hírlapírók országos szövetségének segélyalapja javára és a folajánlott nagyszabású alapítvány összegét tíz év múlva fizeti be olyképp, hogy 1902-től kezdve öt éven keresztül 3000—3000., továbbá öt éven keresztül 2000—2000 koronát szolgáltat be minden év január 2-án a szövetség pénztárába. Az alapító levél a magyar vidéki sajtónak az ország különböző pontjain teljesített érdemes kultur-szolgálatát méltatja és e munkásság elismerésének kíván kifejezést adni a szövetség segélyalapjára tett áldozatkész alapítvánnyal. A hírlapíró szövetség hálás köszönettel fogadta az osztálysorsjáték részvénytársaság lekötendő elhatározását, melylyel a legbőkezűbb alapítói sorában is a legelső helyet foglalja el és a jelentékeny adományt folyó évi közgyűlésének azon javaslattal jelenti be, hogy az is köszönje meg a részvénytársaságnak a gazdag alapítványt. Ezzel az összeggel a vidéki hírlapírók országos szövetségének nyugdíj- és segélyalapja illetőleg a vidéki hírlapírók támogatására szolgáló vagyona az 1900. évi zárszámadás eredményét véve alapul, 103,000 koronára emelkedett. Jelentékeny adományt, 600 koronát küldött a vidéki hírlapíró szövetség szegedi elnökségéhez a mult napokban Andrassy Dénes gróf is, az álozatkész főúr, ki a legnemesebb közcélokra szolgáló nagylelkű támogatásával már oly sok intézményt kotelezett halára. Az adományt a gróf krasznahorkai uradalmanak ig. főügyésze. Sulyovszky István széphanjú levél kíséretében küldte meg a vidéki hírlapíró szövetség elnökének.

Idegenforgalom Verseczen. A mult esztendőben a verseczi szállodákban 3001 idegen fordult meg és jelentkezett be hivatalosan. Ezek közül 1398 volt keresk. utazó, 393 önálló kereskedő, és 1210 más allású egyén. Ezek közül a Glückmann szállodában 1337, Milleker Garainál 166, Miller Glückmannnál 333, a „Baross“ szállodában 262, a vasuti vendéglőben 87, a „Paris“ szállodában 113, Hembergernél 65, Adlernál 64, a „Nap“ vendéglőben 131 vendég szállott meg. Ezek közül volt 2.168 magyar honosság. Ausztriai vígéc z 738 vitte el a versecziek pénzét. A többi külföldi országokból, mint: Németországból 38, Szerbiából 30, Romániából 12 egyén fordult meg városunkban.

Tűzesetek statisztikája. Kevés olyan város van széles e hazában, hol évenként annyi tüzesetet lenne, mint minalunk, s ha nem lenne oly mintaszerű tűzoltóságunk mint a milyenre büszkén mutathatunk, tövig leghetett volna már sokszor ez a város. A mult 1901-ik évben 101 esetben lépett akcióba tűzoltóságunk, gyors megjelenésével és önfeláldozó működésével mérhetlen vagyont mentett meg az elhamvadástól. 1880 óta, midőn tűzoltóságunk mostani szervezetét nyerte, 1096 esetben működött közre. Olyan rekord ez, mint a milyen kevés van az országban.

Piaczi árak Verseczen. Buza 15—16 kor; — Kétszeres 13—14 kor — Rozs 13—13 60 kor. — Árpa 11—30—11,60 kor. — Zab 14 kor. — Kukoricza 8-60 kor. — Disznóhús 0-92 kor. — Borjúhús 0-96 kor. — Czukor. 1 kor.

Tanfolyam szőlőmunkások számára. Zsámbékon egyszerű szőlőmunkások számára febr. 1-től nov. hó végéig terjedő tanfolyamot rendez a földművelésügyi miniszter. E tanfolyamon részt vehet minben tisztességes és 16-ik életévét betöltött munkás, és kap havonként 39 k. bért is. valamint szabad lakást. Kellőleg felszerelt és a földműv. miniszteriumhoz czimzett folyamodványok a budapesti borászati felügyelőséghez (VII. k. Murányi-ut 61. sz.) nyújtandók be

Oriási küzdelmet vívott önmagával Jekkel Lőrincz, midőn a sokféle gyógyszer közül beteg anyja részére válogatnia kellett. — Végre elhatározta, hogy Feller V. Jenő Elsa-Fluid-gyárból Stubica valódi Elsa-Fluidot rendel, melytől beteg anyja már 3 hét alatt meggyógyult. Szemtalan elismerőlevél is bizonyítja, hogy a Feller-féle Elsa-Fluid csodás hatással segít és a legtöbb betegséget, mint: köhögést, influenzát, láz, csusz, köszvény, mell-, fej-, és fogfájást, szurást, görcsöt, szagatást, gyomorbajt, étvágytalanságot szembajt stb. gyorsan és biztosan meggyógyítja. A parisi, londoni, berlini stb. kiállításokon aranyéremmel kitüntetett szer. 12 üveg 5 kor. bérmentve. Egyedüli készítő Feller V. Jenő gyógyszerára Stubica, templomutczza (Zágráb megye) Egy családnál se hiányozzék ezen ezerszer kitűnő növényesszencia-fluid.

Nyilatkozat.

A „Neue Werschetzer Zeitung“ mult vasárnapi számában terrorizálni akaró személyeskedő támadásban részesített, mert többszörös provokációja után minden személyi dolog teljes mellőzésével udvariass hangon figyelmeztetők lapomban a „Délvidék“-ben, hogy „Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egylete“ ügyei felől nincs jó informálva.

Nevezett lap ugyanis többször azt hangoztatta, hogy mivel az egylet tagjai közül többen kiléptek az egyesület igy. meg amugy fel fog oszolni.

Lapomban mint az egylet hivatalos lapjában erre kötelességszerűen ki kellett jejentenünk, hogy igaz ugyan, hogy bizonyos agitációk és presziók folytán többen kiléptek, de helyettük beléptek mások, hogy az egyesület városunk legszállárdabb alapokon álló egylete, nem bántott soha senkit, a béke és szeretet apostola volt és csak jótékonytárggyal korolt stb. . . .

A „N. W. Z.“ erre a szenvedélyesség által elvakítva oly hangon válaszolt, hogy vele szóba állani nem lehet. E sorok ezéjja csak az, hogy a nyilvánosság tetén a leghatározottabban visszatartásom azon ígá-talan vádját, mintha én lapomban a „Délvidék“-ben, vagy egyéb írásaimban valaha „nemzetiségi gyűlöletet“ szítottam volna és felgyújtottam volna a viszály lángját.

Közel negyedszázados verseczi működésem óta, mint e város polgára mindenkor a kölesönös testvéri szeretet, egymás iránti tisztelet igóit hirdetem. Ily irányban írtam és hála polgárságunk éret gondolkodásának és ha-ahasságának, nincs is itt e városban nemzetiségi viszálykodás.

Akkor, a mik ellen mint magyar újságírónak fel kellett emelnem szavamat — megtettem kötelességemet és meg fogom tennézentul is. Terrorizáltatni nem engedem magam.

Ha igaztalan támadások érnek elviselem azokat keresztényi türelemmel; — ha követ dobnak reám hálaképpün azért, hogy sok száz és száz szegény verseczi szülén és gyermekem segíteni igyekszem . . . én kö helyett kenyérral dobok vissza, — de a magyarság ügyének szolgálataól, melynek egész életemet szenteltem — soha senki és semmi elteríteni nem fog. Haladok tovább utamon.

A „N. W. Z.“ tálibi támadását egyebekben a jó izlésű és művelt közönség elbírálására bízom.

Porjéssy Lajos.

Mulatságok sorozata.

Jan. 13. A szerb jótékony nőegyesület bálja (Vigadó).

Jan. 16. Az iparegylet bálja. (Szöllővenyige)

Jan. 19. A bortermelők dalárdájának mulatsága (Szöllővenyige).

Jan. 20. A műkedvelők társulatának bálja. (Vigadó).

Jan. 25. A „közgazdasági egylet“ bálja. (Vigadó).

Jan. 26. A „munkások dalos koszorujá“-nak estélye. (Szöllővenyige.)

Feb. 1. Vöröskereszt egyleti bál. (Vigadó.)

Feb. 1. A „munkások dalárdájá“-nak bálja. (Szöllővenyige.)

Feb. 2. Az „iparosok dalosszövetségé“-nek. (Szöllővenyige.)

Feb. 8. Az „iparosok dalegyleté“-nek tréfás estélye. (Vigadó.)

Feb. 9. Állarczos bál. (Szöllővenyige.)

Nyilttér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szelemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

„Selyem-Blousok“

4 kor. 80 fillértől feljebb — 4 méter postabér és vámmentesen szállítva, — Minták postafordultával küldenek, nemkülönben fekete fehér és színes, »Henneberg-selyem« 1 korona 20 fillértől 29 kor. 30 fillérig méterenként.

(Swájba kétszeres potó).

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

6. szám — 1902.

Hirdetmény.

Az 1883 évi XLVI. t. cz. 13. §-a értelmében a telekkönyvileg bekebelezett tartozások kamatainak 10%-a az általános jöv. pótdó ki- vetésénél levonásba hozandó.

Felhivatnak ennél fogva mindazok a kik e kedvezményt igénybe venni ohajtkák, hogy, kamatteher vallomásaikat alulirt hivatalnál 1902. évi január hó 31-ig annál bizonyosabban benyujtsák, mert később beadott vallomások csak igazolási kérelemmel és csakis 1902 évi október hó 1-sőig fogadtnak el.

A vallomás benyújtásakor a tartozás fen állása kötvény, vagy törlesztési könyvecskével igazolandó.

Városi adóhivatal
Verseczen, 1002. évi január hó 2-án.

Body

tanácsnok, mint adóhivatali főnök.

UNGHÁRY LÁSZLÓ 300 holdas czeplési gyümölcsiskolája és szőlőtelepének árjegyzéke megjelent, mely 500 gyümölcsfaj leírását tartalmazza. Nemes esemete eladatik 2 krtól 50 krig. Rendelhető mindenféle vadonca, nagymennyiségű sima és gyökerez szőlőessz. Kapasima és sövény-készítésre alkalmas akác, gleditschea maclura, ribizli stb. Vizsonteladók 20-30% engedményt s 4-6 havi hitelt kapnak Kertészeti eszközök és kítőnőborok is adatnak el. Árjegyzék bérmentve küldetik.

Fontos gyomorhajosoknak!

Etvágytalanság, gyomorhajos, undorodás, fejfájás, és rossz emésztést stb. azonnal meglehet szüntetni az ismert **Brady-féle Máriacelli gyomorcseppekkel**. Minden gyógyszerárban kapható.

Sok ezer köszönő és elismerő irat. Ara egy üvegnek használati utasítással 40 kr. kettős üveg 70 kr.

Központelárusítás: **Brady E.** gyógyszerár a »Magyar Királyhoz.« Bécs I.

Hamisításoktól óvakodjunk, figyeljünk a »védjegyre« és az *Elbrady* aláírásra.

Figyeljünk arra, hogy az igazi **Máriacelli gyomorcsepp** üvege 40. és 70 kr., míg a hamisított sokkal olcsóbb, rendszerint 35 krral vesztegetik.

Szőlőoltványok

szokványminőségben. A legkiválóbb 12 bor- és esemefajokban fajtisztán, teljes jóállással.

Élőkerítés.

Gleditschea esemete és magvak

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriási tövis, igen gyorsan fejlődő sövényfajta. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, meg az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeltetéshez rajzokkal ellátott útterelési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elg 200 meterré. — Ara 6 frt. Óriási jóvedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Számos fénynyomán **Időjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül meg egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címere ingyen és bérmentve küldeti ker, mert nincsen az a ház, vagy család, ahol annak tartalmát használni ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is igen nagy érdekeben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: »Ermelléki első szőlőoltvány-telep« Nagy Gábor Nagy-Isznya u. p. Székelyhid.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a »Horgony« védjeggyel és a »Richter« czepléssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,

•• cselez. és kir. udvari szállító. •• Rudolstadt.

12.939. szám. 1901 évi.

Hirdetmény.

A városi szántóföldek közül az »Utrina« dűlőbeli 32 tervr. számú részletből 30 hold a »Ludoch« dűlőbeli 33 tervr. számú részletből 142 hold 1066□-öl szántóföldnek 1902 évi márczius hó 1-től kezdve 4 esetleg 6 évre való haszonbérbeadása céljából 1902 évi január hó 21-én délelőtti 9 órakor a városháza nagy üléstermében nyilvános árverés fog tartatni.

Ezen szántóföldek 20-40 holdnyi részletekben fognak bére adatni.

Az árverések tartoznak az árverés megkezdése előtt az árverés vezetőjének kezéhez az 1902. évi költség előirányzatba felvett bérletösszeg 10-át bántéppénzként letenni.

Az árverési feltételek és az előirányzott

kikiáltási árak a gazdasági hivatalban a rendes hivatalos órák alatt betekintheők.

Verecezi város tanácsának 1901 évi december hó 27-én tartott üléséből.

Weifert Károly, főjegyző, Polgármesteri helyettes.

Vásár hirdetmény.

A verecezi »gyertya szentelő« nagy vásár 1902. évi január hó 24., 25., 26. és 27-én fog megtartatni.

Marhát csak nappal és pedig reggeli 6 óratól este 6 óráig szabad felhajtani és miután január 23-án heti vásár van, a marha felhajtása már 23-án megengedtetik.

Bodó, rendőrkapitány

A Glückmann-féle vigadóban

l. hó 12-én vasárnap, 14-én kedden és 15-én szerdán a népkultúra fejlesztését célzó svájci szövetség

Uránia

tudományos színháza.

(Müller György nyug. esász. és kir. reáliskolai tanár vezetése alatt) felolvasással egybekötött vendéglőadást rendez.

Műsor:

Vasárnap 12-én: Dr. Nansen éjszakai expedíciója. (1893-1896.) (46 képpel.)

Kedden 14-én: Egy pillantás a tenger mélyébe. (47 képpel.)

Szerdán 15-én: Egy pillantás a világegyetem csodáiba. (47 képpel.)

A német előadást Müller Gy. a darabok szerzője tartja.

Bővebb felvilágosításokkal a falragaszok szolgálnak.

Az életmentő.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: **Fábián András, Turkevén.** (Utányomás tilos.)

Mióta áll a világ, senki sem látta oly hasznát az olvasásnak, mint az édes atyám, a ki nagy beteg volt és hogy most egészséges, annak köszönheti, hogy olvasni tud.

Nyolcz esztendőig kínlódtam jó atyám, **gyomorgöröcse** és **bélhurutja** volt s **verszegénységben** szenvedtem; minden esztendőben **vérhas** támadta meg s emellett **szivdobogás**. Ezek voltak belső betegségei, de borzasztó külső bajokban is szenvedett szegény. A csuszos és rheumatikus bántalmak retentően kínozták, **dereka fájt**, iszonyu **szagatásai** voltak és semmi nem használt neki. Már-már fölhagyott azsal, hogy orvosi szerekért használni dobálja ki pénzt, s párnákba esavarva egész napon át a kályha mellett ült s az imakönyvben s naptárban olvasgatott. Egyszerre csak felkiált.

— Ez az! Micsoda? kérdezték mi.

— Ez az! ismétlé az öreg és egy elbeszélésre mutatott melynek a címe: **Egy öreg ember titka**, melyben elbeszéli itj, Szabó István, hogy a világ semmiféle szere már nem használt neki, vegre a híres Feller-féle **Elsa-fluid**-hoz folyamodott, mely nemcsak őt, de a faluban még sok más embert is meggyógyított.

Nem akartuk elrontani a kedvét és kívánságára **Feller V. Jenő** gyógyszerárától a »Szt. Háromság«-hoz **Stübica**, templom utca rendeltünk 12 üveges Elsa-fluidot, mert kevesebbet nem adnak. A patikus ur 5 kor. utánvét mellett egy tuczat Elsa-fluidot küldött és használati utasítást mellékel

hozza, melyből megtudható, miképp kell használni. A posta költséget ő maga fizette. 14 napon keresztül óránként husz cseppet ivott atyám egy kanálnyi tejen ebből a jóillatú Elsa-folyadékából s minden reggel este jól bedörzsölte magát az Elsa-cseppekkel. 2-9-ik naptól kezdve jobban érezte magát és 2 hét múlva pedig egészséges lett.

A faluban hamarosan megtudta minden ember, hogy atyám egészséges. Valamennyien Feller-féle **Elsa fluidot** rendeltek s esobálatosan az mindenkinek használt. Itt csak néhány esetet akarok említeni. A Dandár István öregsége következtében **szemgyöngöségben** szenvedett, már közel volt a megvakuláshoz s emiatt a Feller-féle Elsa-fluidot

kezdté használni. Hat hét alatt úgy látott, mint egy fiatal ember. Nagy Jánosnak és még 20 embernek **szurása** és **derékzsabaja** volt, a **fejük** és **keresztosontjuk** fájt s erősen **köhögtek**, **influenzások** voltak és valamennyit egészségesé tette a Feller-féle Elsa-fluid, Erős Károlynak **szédülései** voltak és **mellbaj** kínoztá, **vért köpött** s **laza** volt, úgy, hogy a tejet is elvesztette, csecsemője annál-fogva **hagörösöket** és **kiütéseket** kapott, ezt a szegény asszonyt is kigyógyította a Feller-féle Elsa-fluid, újra volt teje s gyermeke is pompásan meghiott. A plébános úr **gadzasszonya orbánozot** kapott az arezán, merges dagánata volt a lábán s a nyaka fájt. Kolompár András rémséges **fogfájásba** és hat gyermeke **sárgaságban** szenvedett, **gyomorhajos**, **hányingerük**, **dugulásuk**, és **gilisztajuk** volt. A Feller-féle Elsa-fluid úgy ezeket mint minden előforduló betegséget kigyógyított.

Az Elsa-fluid mind híresebb lett, a szegény emberek összegyűjtötték pénzüket és sokan együttesen **16 koronaért négy tuczatot** rendeltek, hogy így olcsóbbá kerüljön. Ez a szer az apró marháknak és a sertéseknek is használ. Az én öreg apámnak nem volt nyugta és egyre azon gondolkodott, mikképp mondhatná ki háláját **Feller V. Jenő** gyógyszerész urnak, kinek egészséget köszönhettem. S mikor egy szer a temptomból jött, — így szögt hozzám:

— Az olvasásnak köszönhetem, hogy erre a szerre találtam a mely az

én **életmentőm** volt, úlj hát le fiam, ird meg, hogy mint segített rajtam a **Feller-féle Elsa-fluid** s mi a legmélyebb hálát érezzük iránta és ne sajnálja, nyomassa ki az újságokban és naptárakban, hadd tudja meg a világ mily hathatós szer az az Elsa-fluid.

Ti, kedves olvasók ha az Elsa-fluidot meg akartjátok rendelni, így czimezzétek:

FELLER V. JENŐ gyógyszerárának **Stucioán templomutca (Zágrábmegyé).**

és adja a jó Isten, hogy ez a csodaszser soha sem fogyjon ki, s mindenkinek oly hathatósan segítsen, mint az én öreg atyámnak.

Törv. védve.

Védjegy.

Mindenkinek megmondom és megírom, hogy csakis a híres Feller-féle

»ELSA FLUID« mentette meg az életet.

Irja Ifj. Szabó István Pakozd.

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerár Stübica templom-utca (Zágrábmegyé) Főraktárak Budapestben:

Török József gyógyszerárban, VI. Király-utca 12.

Dr. Egger-féle »Nádor« gyógyszerárban, Váci-körút 17.

Zoltán Béla gyógyszerárban, V. Nagykorona-utca 23

18 éven át egész testemen különféle kínos esetekben szenvedtem, senki és semmi sem segített rajtam, csak az én **»ELSA FLUIDJA«** mely teljesen kigyógyított. Hönigschnabel Endre Körösbánya.